

Vergaderjaar 2025–2026

22 112

Nieuwe Commissievoorstellen en initiatieven van de lidstaten van de Europese Unie

Nr. 4315

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 17 april 2026

Overeenkomstig de bestaande afspraken ontvangt u hierbij 4 fiches die werden opgesteld door de werkgroep Beoordeling Nieuwe Commissie voorstellen (BNC).

Fiche: Mededeling Energiepakket voor burgers (Kamerstuk 22 112, nr. 4313).

Fiche: Mededeling Strategie voor investeringen in schone energie (Kamerstuk 22 112, nr. 4314).

Fiche: Strategie voor de ontwikkeling van kleine kernreactoren (SMRs) in Europa.

Fiche: Europese Havenstrategie (Kamerstuk 22 112, nr. 5316).

De Minister van Buitenlandse Zaken,
T.B.W. Berendsen

Fiche: Strategie voor de ontwikkeling van kleine kernreactoren (SMR's) in Europa

1. Algemene gegevens

- a. *Titel voorstel*
MEDEDELING VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT, DE RAAD, HET EUROPEES ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ EN HET COMITÉ VAN DE REGIO'S: Strategie voor de ontwikkeling en uitrol van kleine modulaire reactoren (SMR's) in Europa
- b. *Datum ontvangst Commissiedocument*
10 maart 2026
- c. *Nr. Commissiedocument*
COM(2026)117
- d. *EUR-Lex*
EUR-Lex – 52026DC0117 – EN – EUR-Lex
- e. *Nr. impact assessment Commissie en Opinie*
Niet opgesteld
- f. *Behandelingstraject Raad*
Vervoer-, Energie- en Telecomraad (Energieraad)
- g. *Eerstverantwoordelijk ministerie*
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

2. Essentie voorstel

Op 10 maart 2026 heeft de Europese Commissie (hierna: de Commissie) een strategie voor de ontwikkeling van kleine modulaire kernreactoren (*Small Modular Reactors*, hierna SMR's) in de Europese Unie gepubliceerd. De strategie ondersteunt de doelstellingen van het Actieplan voor betaalbare energieprijzen en maakt deel uit van een breder pakket aan initiatieven gericht op het versterken van de concurrentiekracht van Europa en het vergroten van de energieonafhankelijkheid leveringszekerheid en de betaalbaarheid van energie voor huishoudens en bedrijven.

De Commissie verwacht dat SMR's, naast inzet op grootschalige kernreactoren, een sleutelrol kunnen spelen in de verduurzaming van de Europese Unie en de versterking van het concurrentievermogen, energiezekerheid en open strategische autonomie. De ontwikkeling van SMR's biedt naast schone en betaalbare energie van Europese bodem ook kansen voor de ontwikkeling van nieuwe waardeketens, de Europese kennispositie en leiderschap op gebied van onderzoek en innovatie naar nieuwe technologieën, hoogwaardige baangelegenheid en op de lange termijn ook exportkansen.

De Commissie verwacht in Europa tussen de 17–53 GW aan geïnstalleerde SMR-capaciteit tegen 2050. Daarbij beloven SMR's naast elektriciteitsproductie ook hoge temperatuur warmte en waterstofproductie te kunnen leveren, waardoor deze nieuwe kansen bieden voor verduurzaming van *hard-to-abate* industrieën.

De inzet van de Commissie is de realisatie van SMR's in de begin jaren van 2030. Een succesvolle uitrol van SMR's zal afhangen van het creëren van een sterke marktvrage en een gunstig ondernemingsklimaat. De strategie zet in op het stimuleren en coördineren van Europese inspanningen op SMR's en nauwere samenwerking tussen lidstaten. Specifiek wordt er ingezet op het bundelen van kennis, het harmoniseren van regelgevende kaders tussen lidstaten en het stroomlijnen van regelgevingsprocessen, en het ontwikkelen van een sterke Europese toeleveringsketen. Daarbij is aandacht voor snelle realisatie van demonstratiereactoren en versnelde ontwikkeling van *advanced modular reactors (AMR's)*. De Commissie presenteert negen acties die hieraan kunnen bijdragen. De

EU bouwt hierbij voort op bestaand beleid en gremia, zoals de Europese *SMR Industrial Alliance* die in september 2025 haar strategisch actieplan 2025–2029 presenteerde. Verder benoemt het ook eerder gepubliceerde EU verordeningen en voorstellen, zoals de *Net-Zero Industry Act (NZIA)*¹ en de *Clean Industrial Deal*.²

Allereerst benadrukt de Commissie de rol van de EU-industrie als drijvende kracht achter de uitrol van SMR's, waarbij aandacht nodig is voor het tot stand brengen van een EU-toeleveringsketen met een hoge mate van lokalisatie, ook wat betreft de nucleaire brandstofcyclus. Dit kan ervoor zorgen dat de open Europese strategische autonomie wordt versterkt. Het is van belang dat lidstaten en bedrijven samenwerken en middelen bundelen, met focus op industriële standaardisering en modulaire/serieproductie, alsook samenwerking op regelgeving en vergunningen. Om dit te stimuleren, stelt de Commissie drie acties voor: i) bundelen van krachten en middelen om een beperkt aantal kansrijke initiatieven te realiseren, bijvoorbeeld initiatieven geïdentificeerd in de EU *SMR Industrial Alliance*, met inachtneming van concurrentiebeleid; ii) versterken van een concurrerende Europese toeleveringsketen met focus op benodigheden voor lokalisatie; iii) ontwikkelen van industriële normen om modulaire productie en fleet-effecten mogelijk te maken.

Daarnaast benadrukt de Commissie het belang van een robuust investeringsklimaat met zowel publieke als private investeringsinstrumenten. Daar waar de korte bouwtijden en lagere investeringskosten ten opzichte van conventionele kerncentrales SMR's aantrekkelijker maken voor private investeerders, zijn er in de huidige vroege fase nog grote risico's. Overheidsinzet zou zich moeten richten op *de-risking*, om zo de aantrekkelijkheid voor private investeerders om in te stappen te vergroten. De Commissie benadrukt hierbij ook EU-brede instrumenten, zoals budgetgaranties onder InvestEU en het Innovatiefonds, de *Important project of Common European Interest (IPCEI)*,³ de NZIA, de CISAF en het Europese Tripartite Agreements-initiatief. De Commissie stelt drie concrete vervolgtacties voor: iv) ontwikkelen van risicobeperkingsregelingen voor de opschaling van innovatieve nucleaire technologieën. Hiertoe overweegt de Commissie een reservering van 200 miljoen EUR onder het InvestEU-programma en mogelijkheden binnen het nieuwe Scale-up Europe fonds; v) het verder uitwerken van de IPCEI op het gebied van innovatieve nucleaire technologieën, en; vi) aansluiting van SMR's binnen de nettonulindustrievalleien – onder de NZIA.

Daarnaast benadrukt de Commissie het belang van overheidsbeleid ter versterking van een robuust nucleair ecosysteem voor SMR's. Dit beleid zou dan vooral moeten toezien op het wegnemen van economische en regelgevende belemmeringen en het opbouwen van waardeketens en *human capital*. Daarbij benadrukt de Commissie dat investeringen in de onderzoeksinfrastructuur nodig zijn, om onderzoek, ontwikkeling en innovatie (O&O&I) mogelijk te maken. Internationale samenwerking op het gebied van het opleiden van voldoende gekwalificeerd personeel en nauwere samenwerking tussen toezichthouders op het gebied van veiligheid en vergunningverlening is ook essentieel. De Commissie stelt drie acties voor: vii) versnellen van administratieve processen voor export en intellectueel eigendom-gerelateerde zaken binnen Europese grenzen; viii) oprichting van een «SMR-coalitie» voor beleids-, regelgevings-,

¹ Kamerstuk II, 22 112, nr. 3673

² Kamerstuk II, 22 112, nr. 4020

³ IPCEI is een Europees instrument om publiek-private samenwerking op EU-niveau te stimuleren. De voorlopige reikwijdte van de IPCEI innovatieve nucleaire technologieën bevat vijf werksporen, waaronder ook SMR's en AMR's.

vergunnings- en economische aspecten van geselecteerde kansrijke SMR-ontwerpen; ix) effectieve samenwerking met gelijkgestemde internationale partners zoals de Internationale Organisatie voor Atoomenergie (IAEA), en strategische partnerlanden.

3. Nederlandse positie ten aanzien van het voorstel

a. Essentie Nederlands beleid op dit terrein

Het kabinet ziet potentie voor SMR's in Nederland, waarbij SMR's op termijn complementair aan de grote kerncentrales kunnen worden ingezet. Ook het Wennink-rapport benoemt de potentie van SMR's, en verwijst specifiek naar de Nederlandse AMR's Allseas en Thorizon die in ontwikkeling zijn. Deze initiatieven zouden kunnen bijdragen aan het Nederlandse concurrentievermogen en open strategische autonomie. Om Nederland voor te bereiden op de komst van SMR's en om de ontwikkelingen te versnellen heeft het kabinet de afgelopen jaren verscheidene stappen gezet. Op basis van een uitgebreide stakeholderanalyse en een SMR-programma, is in oktober 2025 een SMR-strategie gepubliceerd.⁴ De strategie heeft als doel te verduidelijken wanneer en onder welke omstandigheden SMR's kunnen worden ontwikkeld. Het kabinet ziet daarbij kansen voor privaat initiatief, met name voor initiatieven die al eens zijn gerealiseerd (n'th-of-a-kind). Het zet zich in om deze initiatieven waar mogelijk te ondersteunen en faciliteren.

De nationale SMR-strategie gaat in op de potentie van SMR's voor Nederland, middels vier toepassingsgebieden: het leveren van elektriciteit voor het nationale energiesysteem, de verduurzaming van industrieclusters, bij individuele bedrijven, en als innovatietoepassing. Deze verschillende toepassingen liggen ten grondslag aan de keuzes die het kabinet maakt over ruimtelijke inpassing, bevoegd gezag voor de ruimtelijke inpassing en financiering en ondersteuning. Naast de SMR-strategie zet het kabinet zich ook in voor het verder opbouwen van het nucleair ecosysteem, waarvan initiatieven die kernenergie willen ontwikkelen in Nederland kunnen profiteren. Hierbij wordt bijvoorbeeld ingezet op *human capital* en het versterken van de Nederlandse nucleaire waardeketen. De acties die daarvoor worden ingezet komen onder andere voort uit het Meerjarig Missiegedreven Innovatieprogramma (MMIP) kernenergie.⁵

Het kabinet zet zich ook actief in voor internationale samenwerking op het gebied van SMR's. Nederland vervult een actieve rol in Europese samenwerkingsverbanden zoals in de *SMR Industrial Alliance* en de Europese Nucleaire Alliantie. Europese en internationale samenwerking omtrent SMR's kan zorgen voor schaalvoordelen en het leren van lessen uit andere landen kan zorgen voor het versnellen van de ontwikkeling van SMR's in Nederland. Binnen de EU zet Nederland zich ook in voor de oprichting van een *Important Project of Common European Interest* (IPCEI) voor kernenergie.

b. Beoordeling + inzet ten aanzien van dit voorstel

Het kabinet verwelkomt de strategie voor de ontwikkeling van SMR's in de EU. Momenteel ziet het kabinet een grote interesse binnen Europa, maar tegelijkertijd kent de markt versnippering. Verdere samenwerking en coördinatie op Europees niveau kan helpen om inspanning te focussen en ontwikkelpaden te verkorten. Het kabinet ziet de strategie vooral als een

⁴ Kamerstuk II, 32 645, nr. 162

⁵ Bijlage bij Kamerstuk II, 32 645, nr. 120

duidelijk signaal wat betreft de Europese ambities op SMR's en AMR's, en erkenning van de bijdrage die deze kunnen leveren aan Europese klimaatneutraliteit en strategische autonomie. De voorgestelde acties bouwen voort op bestaand beleid en kaders als de NZIA en de CID en lichten toe hoe deze van toepassing kunnen zijn voor SMR's. Op enkele punten kan de strategie nog winnen aan concreetheid en een praktische uitwerking. Wat betreft de door de Commissie voorgestelde acties, zal het kabinet dan ook de volgende overwegingen onder de aandacht brengen ten behoeve van de verdere uitwerking.

Door de verwachte vergrote aantallen SMR zijn er meer locaties en daarmee meer transporten van splijtstof. Daardoor is non-proliferatie een duidelijk aandachtspunt. Tevens gelden voor SMR dezelfde normen op het gebied van beveiliging en veiligheid, wat in de toekomst zal vragen om meer capaciteit voor het benodigde toezicht (EURATOM, IAEA, ANVS).

Gezien het landschap waarin momenteel diverse SMR-ontwerpen en initiatieven zich binnen de EU ontwikkelen, schaart het kabinet zich achter de boodschap van de Commissie om te zoeken naar meer samenhang tussen landen en projecten, in overeenstemming met de relevante EU- en nationale mededingingswetgeving. Een focus op een aantal kansrijke projecten kan voordelen opleveren omdat het kan leiden tot gerichte financiering en ondersteuning.

Het kabinet stelt zich wel kritisch op tegenover het proces en de grondslag van selectie van kansrijke initiatieven. De strategie lijkt te verwijzen naar de huidige selectie van ontwerpen binnen de *EU SMR Industrial Alliance* uit 2024. Gezien de snel veranderende marktomstandigheden, behoeftes van landen en nieuwe technologische doorbraken, is het standpunt van het kabinet dat er in ieder geval een herbeoordeling nodig is van de destijds geïdentificeerde kansrijke ontwerpen. Ook is het van belang om rekening te houden met (tijdslijnen van) AMR-technologieën met nieuwe toepassing, o.a. voor nucleaire voortstuwing, warmteproductie voor industrie of stadsverwarming of sluiten van de brandstofcyclus. Dit is vooral van belang omdat lidstaten verschillen in energiprofiel, nationale beleidsprioriteiten en behoefte vanuit de nationale industrie.

Gezien de huidige geopolitieke context onderstreept het kabinet de boodschap van de Commissie over het belang van een concurrerende Europese toeleveringsketen, met aandacht voor het beschermen van Europees intellectueel eigendom. Het kabinet steunt dus de aanmoediging van de Commissie om in Europees verband te blijven werken aan de ontwikkeling van industriële normen en Europese industriële capaciteiten. Hierbij moet aandacht blijven voor het belang van strategische partnerschappen met derde landen en moeten internationale verplichtingen worden nageleefd. Harmonisatie van codes en normen zou de ontwikkeling van een Europese nucleaire toeleveringsketen aanzienlijk ondersteunen, omdat dit het voor leveranciers gemakkelijker zou maken om samen te werken met verschillende leveranciers en ontwerpen en het de drempel verlaagt om in de nucleaire sector te stappen. Het kabinet ziet dat op dit punt de mededeling nog aan concreetheid zou kunnen winnen.

Het kabinet deelt het beeld dat overheidsinzet nodig is om private initiatieven verder te brengen en private investeringen te mobiliseren, zoals de Commissie stelt in zowel de SMR-strategie als de *Clean Energy Investment Strategy*. Dit is vooral het geval in de vroege fase van ontwikkeling en het afdekken van deze risico's. Het kabinet verwelkomt het voorstel van de Commissie om actief op Europees niveau mogelijkheden te verkennen, zoals het InvestEU en het Innovatiefonds. De Commissie zet een eerste stap met het beschikbaar stellen van 200 miljoen euro in garanties via het InvestEU programma voor de

ontwikkeling van SMR's. Het kabinet benadrukt echter dat dit een klein bedrag is, ten opzichte van wat vereist lijkt voor het afdekken van risico's omtrent realisatie van SMR's. Het kabinet zet zich al langer in voor meer synergie tussen nationale onderzoeksprioriteiten op het gebied van nucleaire innovatieve technologie en de prioriteiten van bijvoorbeeld het Euratom fonds. Daarnaast bekijkt het kabinet deze strategie ook in relatie tot de lopende onderhandelingen over en mogelijkheden binnen het Europese Meerjarig Financieel Kader (MFK). Naast onderzoek en innovatie benadrukt het kabinet de uitdagingen die SMR-ontwikkelaars ervaren om hun concept tot marktintroductie te brengen. Om deze reden verwelkomt het kabinet ook de toevoeging van SMR's aan het Europese Scale-up fonds.

De inzet van de Commissie op de IPCEI voor innovatieve nucleaire technologieën voor verdere coördinatie en ontwikkeling van SMR's en AMR's sluit ook goed aan bij de inzet van het kabinet. Het kabinet zet zich al langer actief in binnen een werkgroep van lidstaten voor het ontwerpen van deze IPCEI en is kansrijke Nederlandse projecten alsmede budget aan het verkennen voor uiteindelijke deelname. Het kabinet zal daarnaast bij de herziening van de Algemene Groepsvrijstellingsverordening (op basis van waarvan lidstaten relatief eenvoudig en snel staatssteun kunnen verlenen) inzetten op een mogelijkheid voor lidstaten om steun voor SMR's te kunnen verlenen. Dit specifiek ten aanzien van initiatieven die dicht bij de markt staan en waarvoor het huidige steunkader onvoldoende mogelijkheden biedt. Herziening algemene groepsvrijstellingsverordening moet in lijn zijn met internationale verplichtingen (bijv. onder het WTO-akkoord inzake subsidies en compenserende maatregelen, ofwel ASCM).

De Commissie moedigt lidstaten aan om bij het ontwikkelen van nettonulindustrievalleien ook het potentieel van elektriciteit en warmte uit SMR's in kaart te brengen, en coördinatie onder industriepartijen te faciliteren. Deze oproep sluit aan bij de recent gepubliceerde Nederlandse SMR-strategie, waarbinnen de koppeling van warmte en elektriciteitsproductie uit SMR's aan industrieclusters reeds wordt verkend. Intensieve betrokkenheid van marktpartijen en industrie werd daarnaast georganiseerd binnen de SMR-simulaties. Tegelijkertijd ziet het kabinet ook de meerwaarde van de koppeling van SMR's aan de nettonulindustrievalleien en clustering van nettonultechnologieën (NTT), als hier voordelen ontlokt kunnen worden voor versnelling van vergunningverlening en aansluiting op energie-infrastructuur (zoals ook wordt beoogd in de Industrial Accelerator Act). Dit kan een aantrekkingswerking hebben voor private investeerders. Het kabinet ziet daardoor het belang van het blijven verkennen van de mogelijke kansen in de koppeling van SMR's aan deze eventuele toekomstige locaties.

De Europese strategie geeft aan dat *human capital* een uitdaging betreft, voor zowel conventionele kerncentrales als voor de ontwikkeling van SMR's en AMR's. Het kabinet deelt deze zorg en zet zich, onder andere via het MMIP, in voor voldoende geschoolde en gekwalificeerde werknemers. Gezien dit een EU-breed vraagstuk is, is het belangrijk dat er ook op Europees niveau aandacht voor en inzet op is. In de strategie wordt voorgesteld dat lidstaten samen met de Commissie werken aan de oprichting voor een Europese academie voor nucleaire technologieën, inclusief SMR's, om het behoud van vaardigheden en de opbouw van een bekwaam personeelbestand te ondersteunen. Zo'n academie voor nucleaire technologieën sluit goed aan op initiatieven die in Nederland al lopen, zoals de *Nuclear Academy*, die mbo- en hbo-instellingen ondersteunt in het ontwikkelen van nucleaire onderwijsmodules. Dit heeft bijvoorbeeld geleid tot een nucleaire minor en keuzedeel in Zeeland en

Noord-Holland. Het is belangrijk dat Europese initiatieven zo veel mogelijk aansluiten op bestaande nationale initiatieven.

De Commissie zet in op een Europees voorkeursprincipe waarbij publieke aanbestedingen zoveel mogelijk de voorkeur wordt gegeven aan Europese producten en diensten en verbindt dit aan het wetsvoorstel voor de verordening voor industriële acceleratie.⁶ Het Kabinet heeft een terughoudend standpunt ten aanzien van dit principe. Het voorkeursprincipe kan worden gebruikt om de weerbaarheid van de Unie te versterken. Als minder ingrijpende maatregelen niet voldoende zijn, kunnen lokalisatievereisten in aanbestedingen ook worden ingezet om strategische markten te stimuleren die essentieel zijn voor de weerbaarheid.

Het kabinet weegt per sector zorgvuldig af of de baten opwegen tegen de kosten. Het kabinet zal nog een afweging maken over de rechtvaardigingsgrond, de wenselijkheid en de mogelijke risico's van het toepassen van een EU-voorkeursprincipe met betrekking tot nucleaire energie en SMR's in het bijzonder.

De Commissie pleit tevens voor de oprichting van een «SMR-coalitie» voor beleids-, regelgevings-, vergunnings- en economische aspecten van geselecteerde SMR-ontwerpen. Zo'n coalitie voor SMR's geeft een belangrijk politiek signaal. Het kabinet neemt een positieve grondhouding aan. Bij de verdere uitwerking moet eerst duidelijk worden wie er aan deze coalitie zullen deelnemen en welke activiteiten deze coalitie zal uitvoeren. Daarbij wordt ook gekeken naar de toegevoegde waarde hiervan ten opzichte van bestaande gremia, beleid en wet- en regelgeving en samenwerking tussen toezichthouders.

Hierbij benadrukt het kabinet ook het belang om optimaal gebruik te maken van de bestaande nucleaire infrastructuur en kennisbasis in Nederland én Europa, om vertraging door vergunningstrajecten en/of locatievraagstukken zoveel mogelijk te beperken. De bestaande kennisbasis biedt verder de mogelijkheid om innovatieve concepten te combineren met uitvoeringsservaring en *industry best practices*.

c. Eerste inschatting van krachtenveld

Verschillende lidstaten zijn op dit moment nog bezig met de positiebepaling. De meerderheid van lidstaten verwelkomt de strategie als belangrijk politiek signaal dat de ambities van EU-lidstaten op SMR's en AMR's onderschrijft. Verschillende lidstaten vanuit de Europese Nucleaire Alliantie hebben aangegeven dat de strategie nog kan winnen aan concreetheid. Enkele lidstaten geven daarbij aan dat SMR's en AMR's inderdaad een bijdrage kunnen leveren aan verduurzaming, concurrentievermogen en energiezekerheid, maar dat ze niet bedoeld zijn als vervanging van grootschalige kerncentrales. Het Europees Parlement riep de Europese Commissie in 2023 op een strategie voor SMR's op te stellen. Ook na de verkiezingen in 2024 is een overgrote meerderheid in het Europees Parlement positief over de verdere ontwikkeling en introductie van SMR's en AMR's.

---

⁶ Uw kabinet wordt in een apart BNC-fiche geïnformeerd over dit wetsvoorstel.

4. Grondhouding ten aanzien van bevoegdheid, subsidiariteit, proportionaliteit, financiële gevolgen en gevolgen voor regeldruk, concurrentiekracht en geopolitieke aspecten

a. Bevoegdheid

Als onderdeel van de toets of de EU mag optreden conform de EU-verdragen toetst het kabinet of de EU handelt binnen de grenzen van de bevoegdheden die haar door de lidstaten in de EU-verdragen zijn toegeedeeld om de daarin bepaalde doelstellingen te verwezenlijken. De grondhouding van het kabinet is positief. Het voorstel heeft betrekking op energiebeleid. Op gebied van energie is sprake van een gedeelde bevoegdheid van de EU en de lidstaten (artikel 4, tweede lid, onder i, Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie (VWEU) en artikel 4, tweede lid, onder a, VWEU).

b. Subsidiariteit

De grondhouding van het kabinet is positief. De mededeling heeft tot doel om samenwerking tussen lidstaten en bedrijven gevestigd in de lidstaten te bevorderen, om zo SMR-ontwikkelingen te versnellen en uiteindelijk schaalvoordelen te kunnen benutten. Gezien het feit dat de schaalvoordelen van SMR's pas worden gerealiseerd op het moment dat hetzelfde ontwerp verscheidene keren is gerealiseerd, kan dit onvoldoende door de lidstaten op centraal, regionaal of lokaal niveau worden verwezenlijkt, daarom is een EU-aanpak wel nodig. Door met de Europese strategie en aanpak voor *human capital* maar ook O&I, kan uiteindelijk een EU-waardeketen worden opgebouwd waar de lidstaten de voordelen van kunnen benutten. Om die redenen is optreden op het niveau van de EU gerechtvaardigd.

c. Proportionaliteit

De grondhouding van het kabinet is positief. De mededeling heeft tot doel om samenwerking tussen lidstaten en bedrijven gevestigd in de lidstaten te bevorderen, om zo SMR-ontwikkelingen te versnellen en uiteindelijk schaalvoordelen te kunnen benutten. Het voorgestelde optreden is geschikt om deze doelstelling te bereiken. Het voorstel geeft suggesties en stelt een richting voor wat betreft de inzet van lidstaten op randvoorwaarden als voldoende *human capital*, beleidsinzet rondom het nucleaire ecosysteem, harmonisatie van codes en normen. Dit zijn op dit moment uitdagingen en vertragende factoren bij de uitrol van SMR's binnen de EU. Het benoemt ook dat het verder wilt gaan met de inzet op IPCEI, wat een impuls kan geven aan de uitrol van SMR's in de EU. Het voorstel gaat niet verder dan noodzakelijk, omdat het geen verplichtingen oplegt, maar slechts suggesties en acties die voortbouwen op acties die lidstaten en de Europese Commissie zelf al ondernemen.

d. Financiële gevolgen

De strategie heeft geen directe financiële gevolgen voor Nederland. Het voorstel van de Commissie betreft een aanvulling van 200 miljoen EUR aan het InvestEU programma, betaald vanuit inkomsten uit het EU ETS systeem. Nederland is van mening dat de benodigde EU-middelen die in de strategie worden voorgesteld, gevonden dienen te worden binnen de in de Raad afgesproken financiële kaders van de EU-begroting 2021–2027 en dat deze moeten passen bij een prudente ontwikkeling van de jaarbegroting. Het kabinet wil niet vooruitlopen op de integrale afweging van middelen na 2027. Eventuele budgettaire gevolgen voor de Rijksbe-

groting worden ingepast op de begroting van het beleidsverantwoordelijke departement, conform de regels van de budgetdiscipline.

e. Gevolgen voor regeldruk, concurrentiekracht en geopolitieke aspecten

De mededeling betreft een strategie en heeft geen directe gevolgen voor de regeldruk. Voor de verdere uitwerking van de aangekondigde voorstellen, bijvoorbeeld wat betreft de selectie van initiatieven die kunnen worden ondersteund, zal het kabinet bij de Commissie aandringen op het uitvoeren van gedegen impact-assessments, onder andere zodat de regeldruk in kaart kan worden gebracht.

De geschatte effecten op het Europese concurrentievermogen en open strategische autonomie zijn positief. Het Draghi-rapport heeft aangegeven dat het opschalen van kernenergie, inclusief SMR's, een belangrijke bijdrage kan leveren aan energiezekerheid, en aan het verminderen van energieafhankelijkheid. De inzet van de Commissie op het versnellen van de ontwikkeling van SMR's, met aandacht voor het opbouwen van een Europese toeleveringsketen en het verminderen van afhankelijkheden van derde landen, draagt hier dus in positieve zin aan bij.

Naast kansrijke Europese SMR-ontwerpen zijn er ook veelbelovende initiatieven in de EU in ontwikkeling die ontwerpen betreffen vanuit derde landen. De aandacht van de Commissie voor maatregelen omtrent bescherming van intellectueel eigendom zal naar verwachting de kennisveiligheid vergroten, zonder een obstakel te vormen voor de samenwerking met derde landen.